

เตือนภัยการเกษตร

หนอนกอข้าว

ทำลายข้าวตั้งแต่ข้าวเล็กจนถึงระยะข้าวออกรวง

ตัวเมื่อยวางไข่บริเวณโคนใบข้าว ไข่มีลักษณะเป็นเกล็ดวางซ้อนกันเป็นกลุ่มๆ ไข่มีสีขาวขุ่น ไม่มีขนปกคลุม ส่วนใหญ่พบอยู่ที่ใต้ใบข้าว

หลังหนอนฟักจากไข่จะเจาะเข้าทำลายภายในก่อน ทำให้ภายในมีสีเหลืองหรือน้ำตาล ซึ่งจะเป็นอาการข้าว เมื่อฉีกกาบใบดูจะพบตัวหนอน

หนอนมีแถบสีน้ำตาล 5 แถบพาดตามยาวของลำตัว หัวและแผ่นอกปล้องแรกสีน้ำตาลอ่อน ระยะไช้นาน 4-10 วัน ระยะหนอนนาน 30-40 วัน ระยะดักแด้นาน 4-7 วัน พบแพร่กระจายทั่วไปในนาข้าว

เมื่อหนอนโตขึ้นจะเข้ากัดกินส่วนของลำต้น ทำให้เกิดอาการใบเหี่ยวในระยะแรก ใบและยอดที่ถูกทำลายจะเหลืองในระยะต่อมา ซึ่งการทำลายในระยะข้าวแตกกอนี้ทำให้เกิดอาการ "ยอดเหี่ยว" (deadheart)

ถ้าหนอนเข้าทำลายในระยะข้าวตั้งท้องหรือหลังจากข้าวออกรวง จะทำให้เมล็ดข้าวลีบทั้งรวง รวงข้าวมีสีขาว เรียกว่าอาการนี้ว่า "ข้าวหัวหงอก" (whitehead)

ที่มา : กรมการข้าว และกลุ่มงานวิจัยการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร

กลุ่มอารักขาพืช ปราจีนบุรี

การป้องกัน และกำจัด

- 1 เริ่มจากการเตรียมแปลงปลูก ควรไถน้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง
- 2 ควรหมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันกำจัดได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 3 ควรกำจัดวัชพืชรอบๆแปลง เนื่องจากเป็นแหล่งอาศัยของหนอนกอข้าวเช่นเดียวกัน

- 4 การใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไปเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้หนอนกอข้าวระบาดได้
- 5 การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด #เมื่อพบอาการข้าวยอดเหี่ยว 10-15% อาจเลือกใช้สารเช่น
  - สารกลุ่ม2 ฟิโปรนิล
  - สารกลุ่ม5 สไปนีโทแรม,
  - สารกลุ่ม6 อีมาเมกตินเบนโซเอท
  - สารกลุ่ม13 คลอพินาเพอร์
  - สารในกลุ่ม14 คาร์แทปโฮโดรคลอไรด์
  - กลุ่ม14+1 คาร์แทปโฮโดรคลอไรด์+ไอโซพรคาร์บ
  - สารกลุ่ม15 ลูเฟนูรอน หรือโนวารูรอน
  - สารในกลุ่ม22 อินดีอกซาคาร์บ
  - สารในกลุ่ม28 ฟลูเบนโดอะไมด์ กับครอแรนทรานิลโพรา ในกลุ่มของสารที่ใช้รูปแบบเม็ด

